

I. EVENIMENTE

*Acordarea titlului de Doctor Honoris Causa
domnului profesor universitar doctor Corneliu BÎRSAN
de către Universitatea de Vest din Timișoara,
la propunerea Facultății de Drept și Științe Administrative*

Alocuțiunea

domnului profesor universitar doctor Ioan Talpoș

Rectorul Universității de Vest din Timișoara

Distinși Membri ai Senatului Universității de Vest din Timișoara,

Stimate Domnule Profesor Universitar Doctor Corneliu BÎRSAN,

Senatul Universității de Vest din Timișoara se reunește astăzi în ședință extraordinară spre a decerna titlul de DOCTOR HONORIS CAUSA domnului Corneliu BÎRSAN, personalitate de excepție în spațiul academic din România.

De peste patru decenii, domnul profesor universitar doctor Corneliu BÎRSAN desfășoară o bogată și ferventă activitate științifică și de cercetare în domeniul științelor juridice, remarcându-se ca veritabil creator de școală, îndeosebi în domeniul dreptului civil și în cel al drepturilor omului.

Profesor la Catedra de Drept Privat a Facultății de Drept din cadrul Universității București, conducător științific de doctorat, profesor asociat al prestigiosului Institut de Înalte Studii Europene a Universității „Robert Schumann” din Strasbourg, profesor invitat al Universității Paris I Panteon-Sorbona, domnul Corneliu BÎRSAN se bucură astăzi, în lumea academică națională, dar și europeană, de o deplină consacrare profesională și de un profund respect nutrit, în egală măsură, de colegii universitari și cercetători, de studenții, masteranzii și doctoranzii Domniei Sale.

În anul 1994, profesorul Constantin BÎRSAN devine *DOCTOR HONORIS CAUSA* a Universității New England School of Law din Boston, pentru ca zece ani mai târziu, în anul 2004, aceeași prestigioasă distincție să-i fie acordată de Universitatea Paris I Pantheon-Sorbonne.

Între realizările reputatului dascăl Corneliu BÎRSAN se impune a fi menționat cu această specială ocazie, faptul că, în calitate de Decan al Facultății de Drept a Universității București, profesorul Corneliu BÎRSAN pune bazele Institutului Franco-Român de Drept al Afacerilor și Cooperare Internațională „Nicolae Titulescu-Henri Capitant”, precum și pe cele ale Colegiului Juridic Franco-Român de Studii Europene.

Întreaga activitate de cercetare științifică în domeniul dreptului civil ori în cel al dreptului european al drepturilor omului a fost și mai este încă marcată de pasiunea unui dascăl de anvergură europeană. Claritatea discursului științific însușit, puterea de sinteză și vigoarea ideilor vehiculate, la care se adaugă o puternică originalitate în descrierea și explicarea numeroaselor instituții juridice abordate, îl plasează astăzi pe profesorul Corneliu BÎRSAN în galeria dascălilor de mare ținută și a cercetătorilor de o reală și consistentă valoare.

Din anul 1995, cu un talent deosebit – dar și cu modestie – dascălul Corneliu BÎRSAN a reușit să îmbine munca de dascăl cu cea de membru al fostei Comisii Europene a Drepturilor Omului, pentru ca din anul 1998, să devină judecător la Curtea Europeană a Drepturilor Omului (din partea României), reales în anul 2001 și, mai apoi, în anul 2007. Munca de magistrat al Înalțului For European l-a motivat odată în plus pe dascălul care nu și-a uitat nicio clipă menirea, astfel că, în anii din urmă, profesorul Corneliu BÎRSAN publică o monumentală lucrare având ca obiect tratarea analitică a textelor Convenției Europene a Drepturilor Omului, ocazie cu care reușește – într-o manieră nemaiîntâlnită în țara noastră – să construiască un comentariu solid al acestor texte, valorificând sintetic bogata jurisprudență a instanței de contencios european umanitar, de la începuturile funcționării ei și până în zilele noastre.

Stimate Doamnă Profesor Corneliu BÎRSAN,

Decernându-Vă astăzi titlul de DOCTOR HONORIS CAUSA a Universității de Vest din Timișoara, întreaga noastră comunitate academică se simte ea însăși onorată.

Convinși fiind de faptul că ați fost, sunteți și veți rămâne un fervent apărător al Comunității Universitare, al valorilor și idealurilor ei,

Convinși fiind că, alăturându-Vă comunității academice a Universității de Vest din Timișoara, prestigiul instituției noastre se va consolida,

În numele Senatului Universității de Vest din Timișoara, Vă asigur de profundul nostru respect și Vă adresez cele mai sincere și calde urări, dorindu-Vă ca, pe mai departe, să izbândați în tot ceea ce Vă propuneți, iar prin eforturile Domniei Voastre, progresul școlii juridice din România și a cercetării științifice de profil să nu contenească niciodată.

Prof. univ. dr. Ioan TALPOȘ

Rector al Universității de Vest din Timișoara

L' allocution

du monsieur professeur universitaire docteur Ioan Talpoș

Recteur de l' Université de l' Ouest de Timisoara

Chers membres du Sénat de l'Université de l'Ouest de Timisoara,

Cher Professeur Dr. Corneliu BÎRSAN,

Le Sénat de l'Université de l'Ouest de Timisoara se réunit en session extraordinaire aujourd'hui pour décerner le titre de DOCTEUR HONORIS CAUSA à M. Corneliu BÎRSAN, figure marquante dans l'espace universitaire roumain.

Depuis plus de quatre décennies, le Professeur Corneliu BÎRSAN exerce une riche et fervente activité scientifique et de recherche en sciences juridiques, se distinguant comme un véritable créateur d'école, en particulier dans le domaine du droit civil et des droits de l'homme.

Professeur de droit privé à la Faculté de Droit de l'Université de Bucarest, directeur scientifique de doctorat, professeur associé au prestigieux Institut Européen des Hautes Etudes Européennes de l'Université „Robert Schuman” de Strasbourg, professeur invité à l'Université Paris I Panthéon-Sorbonne, Monsieur Corneliu BÎRSAN se réjouit aujourd'hui, dans le monde académique national, mais aussi en Europe, d'une remarquable consécration professionnelle et d'un profond respect de ses collègues universitaires et des chercheurs, des étudiants en licence, mastère ou doctorat.

En 1994, le Professeur Corneliu BÎRSAN obtient le titre de DOCTEUR HONORIS CAUSA de l'Université New England School of Law de Boston, et dix ans plus tard, en 2004, c'est l'Université de Paris I Panthéon-Sorbonne qui lui confère la prestigieuse distinction.

Parmi les réalisations de et enseignant renommé, Corneliu BÎRSAN, il faut que nous mentionnions à cette occasion spéciale le fait qu'en tant que Doyen de la Faculté de Droit de l'Université de Bucarest, le Professeur Corneliu BÎRSAN fonde l'Institut Franco-Roumain de Droit des Affaires et de Coopération Internationale "Nicolae Titulescu – Henri Capitant” et le Collège Juridique Franco-Roumain d'Etudes Européennes.

La recherche scientifique toute entière en matière de droit civil ou droit européen des droits de l'homme a été et est encore marquée par la passion d'un enseignant d'anvergure européenne. La clarté de son discours scientifique, la capacité de synthèse et la vigueur de ses idées, auxquelles on rajoute une forte originalité lorsqu'il s'agit de la description et l'explication de nombreuses institutions juridiques abordées, place aujourd'hui le Professeur Corneliu BÎRSAN dans la galerie des grands enseignants et des chercheurs d'une valeur réelle et substantielle.

Depuis 1995, avec un talent particulier – mais aussi avec modestie – le Professeur Corneliu BÎRSAN a réussi à combiner le travail d'enseignant avec celui de membre de

l'ancienne Commission Européenne des Droits de l'Homme, pour qu'il devienne, en 1998, juge à la Cour Européenne des Droits de l'Homme (représentant la Roumanie), fonction pour laquelle il fut réélu en 2001 et, plus tard, en 2007. Son travail en tant que magistrat de cette Haute Institution Européenne a motivé d'autant plus l'enseignant qui n'a jamais oublié sa mission de telle manière que, ces dernières années, le Professeur Corneliu BÎRSAN publie une œuvre monumentale couvrant le traitement analytique des textes de la Convention Européenne des Droits de l'Homme, occasion à laquelle il réussit – d'une manière sans précédent dans notre pays – à construire un commentaire solide de ces textes, valorisant de manière synthétique la riche jurisprudence de l'Instance de contentieux européen humanitaire depuis le début de son fonctionnement jusqu'à ce jour.

Cher Professeur Corneliu BÎRSAN,

En vous décernant aujourd'hui le titre de DOCTEUR HONORIS CAUSA de l'Université de l'Ouest de Timisoara, toute notre communauté universitaire est honorée.

Convaincus du fait que vous avez été, êtes et resterez un ardent défenseur de la communauté universitaire, ses valeurs et ses idéaux,

Convaincus du fait que votre adhésion à la communauté universitaire de l'Université de l'Ouest de Timisoara, renforcera le prestige de notre établissement,

Au nom du Sénat de l'Université de l'Ouest, je vous assure de notre profond respect et vous adresse nos plus cordiales et sincères salutations. Nous souhaitons de réussir à atteindre tout ce que vous vous proposez et grâce à vos efforts, le progrès de l'école juridique roumaine et de la recherche scientifique ne s'arrête jamais.

Prof. Dr. Ioan TALPOS

Recteur de l'Université de l'Ouest de Timisoara

LAUDATIO

în onoarea Profesorului Corneliu BÎRSAN

Născut pe plaiuri vasluiene, profesorul Corneliu BÎRSAN a absolvit Liceul „Mihail Kogălniceanu” din Huși, pentru ca mai apoi să urmeze strălucite studii la Facultatea de Drept a Universității din București.

În anul 1978, dascălul de astăzi Corneliu BÎRSAN devine *doctor în drept*, în urma susținerii la aceeași Universitate din București, a tezei de doctorat cu titlul „*Efectele juridice ale bunei-credințe în dreptul civil român*”, lucrare inovatoare pentru vremea sa, concepută sub coordonarea reputatului profesor Constantin STĂTESCU.

Intrat în rândul corpului profesoral al Facultății de Drept a Universității din București, domnul Corneliu BÎRSAN se dedică cu o pasiune de nestăvilit cercetării științifice. Rezultatele obținute de-a lungul timpului în activitatea de cercetare științifică sunt de o certă valoare. Acestea s-au concretizat în publicarea peste 100 de articole, studii și comunicări științifice, la care se impun a fi adăugate și peste 21 de monografii, tratate și cursuri universitare.

Imediat după schimbările politice care au avut loc în țara noastră în debutul anilor '90, domnul profesor Corneliu BÎRSAN devine Decanul Facultății de Drept a Universității din București, funcție pe care o va exercita, pe parcursul a două mandate, până în anul 1998. În această calitate, profesorul Corneliu BÎRSAN pune bazele Institutului Franco-Român de Drept al Afacerilor și Cooperare Internațională „Nicolae Titulescu-Henri Capitant”, precum și pe cele ale Colegiului Juridic Franco-Român de Studii Europene.

Dăruirea cu care s-a implicat în munca de cercetător și dascăl nu a rămas nerăsplătită. În anul 1994, domnul Corneliu BÎRSAN devine *DOCTOR HONORIS CAUSA* a Universității New England School of Law din Boston, pentru ca zece ani mai târziu, în anul 2004, să dobândească aceeași prestigioasă distincție și din partea Universității Paris I Pantheon-Sorbonne.

În anul 1999, Republica Franceză îl decorează cu distincția Cavalier al Legiunii de Onoare.

La cele de mai-sus, se adaugă distincțiile deosebite conferite dascălului și omului de carte Corneliu BÎRSAN: Diploma de Onoare pentru activitatea științifică a „*Center for International Legal Studies*”, Salzburg, Austria (1991), Diploma de Onoare a Uniunii Naționale a Notarilor Publici din România (1997), Premiul Societății de Gestiune Colectivă a Drepturilor de Autor în domeniul editorial din România (COPYRO) și Diploma de Onoare a Baroului de Avocați București (2002), pentru prestigioasa lucrare „*Drept civil – Teoria generală a obligațiilor*”, publicată în anul 2001.

Funcțiile și calitățile îmbrățișate de-a lungul timpului sunt – în egală măsură – numeroase și prestigioase: profesor titular la Catedra de Drept Privat a Facultății de Drept din cadrul Universității București, profesor asociat al Institutului de Înalte Studii Europene al Universității „Robert Schumann” din Strasbourg, profesor invitat al Universității Paris I – Pantheon-Sorbonne, arbitru al Curții de Arbitraj Comercial Internațional al Camerei de Comerț și Industrie a României, membru al Curții Permanente de Arbitraj de la Haga, membru al Societății Franceze de Legislație Comparată, director al Institutului Franco-Român de Drept al Afacerilor și de Cooperare Internațională „Nicolae Titulescu-Henri Capitant” și al Colegiului Juridic Franco-Român de Studii Europene, membru al Consiliului Juridic al Ministerului Comerțului Exterior din România, membru al Comisiei de redactare a proiectului de Cod civil și a proiectului de Cod al familiei din cadrul Ministerului Justiției și al Libertăților Cetățenești, membru al Consiliului Științific al Institutului Român de Studii Internaționale, membru al Consiliului Național al Reformei Învățământului, membru al Consiliului Național de Evaluare Academică și Acreditare, membru activ sau onorific în colegiile redacționale ale mai multor reviste de specialitate juridică, între care nu pot fi omise Curierul Judiciar și Revista Română de Drept Comunitar.

Din anul 1995, profesorul Corneliu BÎRSAN devine membru al fostei Comisii Europene a Drepturilor Omului, iar din anul 1998, dobândește calitatea de judecător al Curții Europene a Drepturilor Omului (din partea României), fiind reales, pentru un nou mandat, în aceeași funcție, în anul 2001 și, mai apoi, în anul 2007.

Om de știință de o reală valoare, profesorul Corneliu BÎRSAN s-a dedicat, cu aceeași pasiune, și muncii la catedră. Iubit de colegii universitari și cercetători, prețuit de studenții, masteranzii și doctoranzii Domniei Sale, profesorul Corneliu Bârsan a fost, este și va rămâne un model pentru cei cu care s-a întâlnit ori cu a lucrat. Delicatețea, modestia, pasiunea, inteligența și dedicația sunt numai câteva din valorile la care domnul profesor Corneliu BÎRSAN s-a raportat întreaga sa viață.

Participant activ la numeroase conferințe, sesiuni științifice, dezbateri și mese rotunde, domnul Corneliu BÎRSAN a căutat să împărtășească studenților Domniei Sale, colegilor și practicienilor care au avut ocazia de a-i audia prelegerile, propriile sale cunoștințe, rezultatele cercetărilor întreprinse și experiențele acumulate în calitate de judecător al Curții Europene a Drepturilor Omului.

Acesta este profesorul universitar doctor Corneliu BÎRSAN, căruia astăzi avem onoarea și bucuria de a-i conferi titlul de *DOCTOR HONORIS CAUSA* al Universității de Vest din Timișoara, gest prin care *Alma Mater Timisiensis* îi conferă reputatului dascăl accesul binemeritat în Cetatea forului academic bănățean.

Comisia de analiză:

Președinte:

Prof. univ. dr. Radu I. MOTICA – Decanul Facultății de Drept și Științe Administrative a Universității de Vest din Timișoara;

Membri:

Prof. univ. dr. Liviu POP – Șeful Catedrei de Drept Privat al Facultății de Drept a Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, Doctor *HONORIS CAUSA* a Universității de Vest din Timișoara;

Prof. univ. dr. Flavius BAIAS – Decanul Facultății de Drept a Universității din București;

Prof. univ. dr. Paul VASILESCU – Decanul Facultății de Drept a Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca;

Prof. univ. dr. Tudorel TOADER – Decanul Facultății de Drept a Universității „Al. I. Cuza” din Iași;

Prof. univ. dr. Ioan LEȘ – Decanul Facultății de Drept „Simion Bărnuțiu” a Universității „Lucian Blaga” din Sibiu;

Prof. univ. dr. Dan Claudiu DĂNIȘOR – Decanul Facultății de Drept și Științe Administrative a Universității din Craiova.

LAUDATIO

a l'honneur du Professeur Corneliu BÎRSAN

Né dans la région de Vaslui, le professeur Corneliu BÎRSAN a fini les études du Lycée "Mihail Kogalniceanu" de Husi, et puis il a suivi les études de la Faculté de droit de l'Université de Bucarest.

En 1978, l'enseignant d'aujourd'hui Corneliu BÎRSAN est devenu docteur en droit de la même l'Université de Bucarest, suite à la soutenance de la thèse intitulée «Les effets juridiques de la bonne foi dans le droit civil roumain», travail novateur pour son époque, conçu sous la direction du professeur Constantin STĂTESCU, un enseignant renommé.

Devenu cadre enseignant à la Faculté de Droit de l'Université de Bucarest, M. Corneliu BÎRSAN se dédie avec une passion irrépressible à la recherche scientifique. Les résultats obtenus au fil du temps dans la recherche scientifique sont d'une réelle valeur. Ils ont mené à la publication de plus de 100 articles, études et communications scientifiques, auxquels on ajoute plus de 21 monographies, traités et manuels de cours universitaires.

Après les changements politiques survenus dans notre pays au début des années 90, le professeur Corneliu BÎRSAN devient Doyen de la Faculté de Droit de l'Université de Bucarest, fonction qu'il exercera pendant deux mandats jusqu'en 1998. En tant que doyen, le professeur Corneliu BÎRSAN fonde Institut Franco-Roumain de Droit des Affaires et Coopération Internationale "Nicolae Titulescu – Henri Capitant" et le Collège Juridique Franco-Roumain d'Etudes Européennes.

Son dévouement dans le travail de chercheur et d'enseignant a été récompensé. En 1994, le Professeur Constantin BÎRSAN obtient le titre de Docteur Honoris Causa de l'Université New England School of Law de Boston, et dix ans plus tard, en 2004, c'est l'Université de Paris I Panthéon-Sorbonne qui lui confère la prestigieuse distinction.

En 1999, la République française lui confère la distinction de Chevalier de la Légion d'Honneur.

A tout cela on ajoute des prix et distinctions spéciaux conférés à l'enseignant et au chercheur Corneliu BÎRSAN: Le Diplôme d'honneur pour le travail scientifique conféré par le "Center for International Legal Studies, Salzburg, Autriche (1991), le Diplôme d'honneur de l'Union Nationale des Notaires publics de Roumanie (1997), le Prix de la Société de gestion collective des droits d'auteur dans le domaine éditorial de Roumanie (COPYRO) et le Diplôme d'Honneur de l'Association du Barreau de Bucarest (2002), pour un travail prestigieux «Droit civil - Théorie générale des obligations», publié en 2001.

Les fonctions et les qualités adoptées au fil du temps sont – en égale mesure – nombreuses et prestigieuses: professeur titulaire au département de droit privé à la Faculté de Droit de l'Université de Bucarest, professeur associé à l'Institut des Hautes Etudes Européennes de l'Université „Robert Schumann” de Strasbourg, professeur invité à l'Université Paris I - Panthéon-Sorbonne, arbitre de la Cour d'arbitrage commercial de la

Chambre internationale de commerce et d'industrie de Roumanie, membre de la Cour permanente d'arbitrage de La Haye, membre de la Société française de législation comparée, directeur de l'Institut Français-Roumain de Droit des Affaires et Coopération Internationale "Nicolae Titulescu - Henri Capitant" et du Collège Juridique Franco-Roumain d'Etudes Européennes, membre du Conseil Juridique du Ministère roumain de Commerce Extérieur, membre de la commission de rédaction du projet de code civil et de code de la famille du Ministère de la Justice et des Libertés Civiles, membre du Conseil Scientifique de l'Institut Roumain d'Etudes Internationales, membre du Conseil National de la Réforme de l'Education, membre du Conseil National pour l'évaluation et l'accréditation académiques, membre actif honoraire des collèges rédactionnels de plusieurs revues juridiques, parmi lesquelles Curierul Judiciar et Revista Romana de Drept Comunitar.

Depuis 1995, le Professeur Corneliu BÎRSAN devient membre de l'ancienne Commission Européenne des Droits de l'Homme, et depuis 1998, il devient juge de la Cour Européenne des Droits de l'Homme (représentant la Roumanie), il a été réélu pour un nouveau mandat, en 2001 et, plus tard, en 2007.

Homme scientifique d'une réelle valeur, le professeur Corneliu BÎRSAN s'est dédié avec la même passion, à son métier d'enseignant. Aimé par ses collègues et chercheurs universitaires, admiré par ses étudiants en licence, mastère ou doctorat, le professeur Corneliu BÎRSAN a été, est et restera un modèle pour ceux qui l'ont rencontré ou avec lesquels il a travaillé. La délicatesse, la modestie, la passion, l'intelligence et son dévouement sont quelques-unes des valeurs auxquelles le professeur Corneliu BÎRSAN s'est rapporté tout au long de sa vie.

Participant actif à de nombreuses conférences, à des sessions scientifiques, débats et tables rondes, M. Corneliu BÎRSAN a essayé de faire partager à ses élèves, ses collègues et les praticiens qui ont eu l'occasion de participer à ses conférences, ses propres connaissances, expériences et les résultats de son travail recherche mené en tant que juge à la Cour Européenne des Droits de l'Homme.

Voici le Professeur Corneliu BÎRSAN, à qui, nous avons aujourd'hui l'honneur et la joie de conférer le titre de Docteur Honoris Causa de l'Université de l'Ouest de Timisoara, geste par lequel Alma Mater Timisiensis confère à cet enseignant renommé l'accès bien mérité à la forteresse du milieu universitaire de Banat.

La commission:

Président:

Prof. Dr. Radu I. MOTICA – Doyen de la Faculté de Droit et d'Administration de l'Université de l'Ouest de Timisoara;

Membres:

Prof. Dr. Liviu POP – Chef du Département de droit privé à la Faculté de Droit de l'Université „Babes-Bolyai” de Cluj-Napoca, Docteur Honoris Causa de l'Université de l'Ouest de Timisoara;

Prof. Dr. Flavius BAIAS – Doyen de la Faculté de Droit de l'Université de Bucarest;

Prof. Dr. Paul VASILESCU – Doyen de la Faculté de Droit de l'Université „Babes-Bolyai” de Cluj-Napoca;

Prof. Dr. Tudorel TOADER – Doyen de la Faculté de Droit de l'Université „Al. I. Cuza" de Iasi;

Prof. Dr. Ioan LES – Doyen de la Faculté de Droit „Simion Barnutiu” de l'Université „Lucian Blaga” de Sibiu;

Prof. Dr. Dan Claudiu DĂNIȘOR – Doyen de la Faculté de Droit et des Sciences Administratives de l'Université de Craiova.